Naisc idir Tíreolaíocht na Sraithe Sóisearaí agus Cláir Foghlama Leibhéal 2

	Gnéithe de na hAonaid Tosaíochta Foghlama	Torthaí Foghlama agus Cláir Foghlama Leibhéal 2	Tíreolaíocht na Sraithe Sóisearaí (Sonraíocht Churaclaim): Naisc molta le torthaí foghlama
Cumarsáid agus litearthacht	Labhairtmaris cuíar chuspóirí éagsúla agus aireachas mar éisteoir a thaispeáint	**1.1** Éisteacht chun eolas a fháil a bhaineann le níos mó ná rogha amháin, m.sh. éisteacht le fógraí a bhaineann le scoil, amchlár labhartha a úsáid chun am teachta agus imeachta traenach a fháil	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
		1.2 Ceisteanna a chur chun eolas a fháil, m.sh. dátaí/praghsanna a sheiceáil (aghaidh le haghaidh agus ar an teileafón), béile a chur in áirithe ar an teileafón	**2.5** cur síos a dhéanamh ar ghníomhaíocht thánaisteach áitiúil i dtaca lena feidhm agus na tosca a imríonn tionchar ar a láthair
		1.4 Tuairimí pearsanta, fíricí agus mothúcháin a chur in iúl, mar is cuí, m.sh. tuairim a chur in iúl faoi chlár teilifíse, nuacht ón deireadh seachtaine a bhí acu a chur in iúl	**3.2** iniúchadh a dhéanamh ar cad is cúis le himirce agus ar na hiarmhairtí atá aici
		1.5 Páirt a ghlacadh i gcumarsáid phraiticiúil, fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil, m.sh.agallamh nó cruinniú tuismitheoirí múinteoirí, agallamh le piaraí ar thopaicí is spéis leo, ag comhrá agus iad amuigh le cairde, ag fógairt rudaí ar idirchum na scoile	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
		1.6 Éisteacht le réimse scéalta agus freagairt dóibh	**3.7** comparáid a dhéanamh idir na deiseanna saoil atá ag duine óg i dtír atá forbartha – i dtaca le comhionannas inscne, cúram sláinte, fostaíocht agus oideachas – agus duine óg i dtír atá i mbéal forbartha i dtaca leis na deiseanna céanna sin
	Iompraíocht neamhbhriathartha a úsáid chun teachtaireacht achur in iúl	**1.11** Seicheamh orduithe nó treoracha neamhbhriathartha a leanúint le haghaidh gníomhaíocht rialta, m.sh. trealamh tí a úsáid ina bhfuil trí oibríocht nó níos mó, cadhnra a chur i mbréagán, slite éalaithe a aimsiú/druil dóiteáin a leanúint	**1.2** idirdhealú a dhéanamh idir catagóirí éagsúla de chineál carraige agus tagairt a dhéanamh do chomhdhéanamh agus d'fhoirmíocht
	Ealaíona léiritheacha a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh	**1.22** Páirt a ghlacadh i léiriú nó i gcur i láthair, m.sh. mír bheag drámaíochta a léiriú don rang, damhsa nó ceol a léiriú do thuismitheoirí	**1.1** cur síos a dhéanamh ar dhéanamh agus ar dháileadh domhanda na mbolcán, na gcreathanna talún agus na bhfillséibhte ó thaobh teicteonaic phlátaí agus struchtúr an domhain de
		1.23 Réimse íomhánna a chruthú ag úsáid ábhair éagsúla	**3.5** scrúdú a dhéanamh ar cad is cúis le hathrú uirbeach i mbaile nó i gcathair in Éirinn agus ar na hiarmhairtí a ghabhann leis
		1.24 Píosa oibre a dhéanamh le haghaidh taispeántais	**1.1** cur síos a dhéanamh ar dhéanamh agus ar dháileadh domhanda na mbolcán, na gcreathanna talún agus na bhfillséibhte ó thaobh teicteonaic phlátaí agus struchtúr an domhain de
	Úsáid a bhaint as teicneolaíochtaí atá oiriúnach do reimsecuspóirí	**1.29** Úsáid a bhaint as an teicneolaíocht chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile i ngníomhaíocht	**1.10** iniúchadh a dhéanamh ar raon na bpróiseas fisiceach atá gníomhach i láthair roghnaithe agus ar na naisc atá eatarthu
		1.30 Úsáid a bhaint as píosa nua trealaimh TFC	**2.3** an chaoi a n-imríonn an tírdhreach fisiceach tionchar ar fhorbairt na bpríomhghníomhaíochtaí a aithint
		1.35 Teacht ar réimse suíomhanna gréasáin ar an idirlíon, m.sh. scoilnet, suíomhanna gréasáin a bhfuil spéis phearsanta ag an scoláire iontu	**1.1** cur síos a dhéanamh ar dhéanamh agus ar dháileadh domhanda na mbolcán, na gcreathanna talún agus na bhfillséibhte ó thaobh teicteonaic phlátaí agus struchtúr an domhain de
Uimhearthacht	Feasachta fhorbairtar theocht	**2.13** Focail oiriúnacha a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar theocht, m.sh. te agus fuar	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
		2.14 Ionstraimí a aithint a úsáidtear chun teocht a thaispeáint agus a choigeartú, m.sh. teirmiméadar, diaileanna marcáilte oighinn	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
		2.15 Teochtaí a nascadh le suíomhanna laethúla, m.sh. teocht i seomra ranga	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
		2.17 Comparáid idir teochtaí d'amanna difriúla sa bhliain, m.sh. te sa samhradh agus fuar sa gheimhreadh, loga simplí aimsire a choimeád	**1.8** sonraí aimsire a bhailiú, a thaifeadadh agus a léirmhíniú
	Feasacht a fhorbairt arfhad agus ar achar (distance)	**2.23** Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar na haonaid a bhaineann le fad agus le hachar, m.sh. ciliméadair, méadair, ceintiméadair	**3.4** na tosca a théann i bhfeidhm ar láthair agus ar bhunús na lonnaíochtaí tuaithe agus uirbeacha in Éirinn a mheas
		2.24 Aonaid faid agus achair a aithint ar rialóir, slat méadair agus miosúr (ribín tomhais)	**1.5** míniú a thabhairt ar an gcaoi a múnlaíonn próiseas an chreimthe, an tsilleagain agus an iompair na timpeallachtaí abhann, mara agus oighir
		2.25 Rialóir a úsáid chun faid dhifriúla línte a tharraingt agus a thomhas	**3.3** scrúdú a dhéanamh ar athrú daonra in Éirinn agus i dtír atá i mbéal forbartha
	Áireamhán a úsáid	**2.29** Áireamhán a úsáid chun fadhbanna simplí a réiteach, m.sh. dhá rud a shuimiú	**3.3** scrúdú a dhéanamh ar athrú daonra in Éirinn agus i dtír atá i mbéal forbartha
	Feasacht spásúil a fhorbairt	**2.32** Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar threo, m.sh. deiseal,tuathal, cothrománach, ingearac	**2.5** cur síos a dhéanamh ar ghníomhaíocht thánaisteach áitiúil i dtaca lena feidhm agus na tosca a imríonn tionchar ar a láthair
		2.33 Mapa simplí a úsáid chun suíomh tugtha a aimsiú	**2.5** cur síos a dhéanamh ar ghníomhaíocht thánaisteach áitiúil i dtaca lena feidhm agus na tosca a imríonn tionchar ar a láthair
		2.34 Mapa simplí a tharraingt chun treoracha a thabhairt	**2.9** measúnú a dhéanamh ar an ngaol idir an domhan fisiceach, an turasóireacht agus iompar
		2.35 An t-achar idir dhá áit ar mhapa a ríomh	**2.7** iniúchadh a dhéanamh ar shamplaí den dóigh a ndéanann daoine teagmháil le próisis dromchla agus den dóigh a ndéanann siad iad a bhainistiú
	Sonraí a úsáid le haghaidh réimse cuspóirí difriúla	**2.38** Úsáidí sonraí sa saol laethúil a aithint, m.sh. suirbhé ranga ar an scannán is mó éilimh i measc déagóirí	**2.6** scrúdú a dhéanamh ar na cúiseanna maidir le hathrú aeráide agus ar na himpleachtaí lena a bhaineann leis
		2.39 Cuir chuige bhunúsacha bailiú sonraí a aithint, m.sh. leatháin (bileoga) taifid, córas scóir	**3.2** iniúchadh a dhéanamh ar cad is cúis le himirce agus ar na hiarmhairtí atá aici
		2.40 Réimse sonraí a bhailiú ag úsáid ceann éigin de na modhanna a leanas: suirbhé, leathán taifid,córas scóir nó taifid chlos-amhairc	**3.2** iniúchadh a dhéanamh ar cad is cúis le himirce agus ar na hiarmhairtí atá aici
		2.41 Sonraí bunúsacha dhá chritéar a léirmhíniú, m.sh. níos mó/níos lú d'aicme amháin ná ceann eile, rud níos mó/níos lú	**3.5** scrúdú a dhéanamh ar cad is cúis le hathrú uirbeach i mbaile nó i gcathair in Éirinn agus ar na hiarmhairtí a ghabhann leis
		2.42 Léaráidí bunúsacha a thógáil chun sonraí le dhá chritéar a chur in iúl, m.sh. picteagram/barrachairt a tharraingt	**3.3** scrúdú a dhéanamh ar athrú daonra in Éirinn agus i dtír atá i mbéal forbartha
		2.43 Labhairt ar /plé a dhéanamh faoi eolas ó bhunsonraí, m.sh. picteagram, barrachairt nó treoghraf	**3.1** leas a bhaint as samhail an trasdula dhéimeagrafaigh chun saintréithe daonraí agus an tslí a n-athraíonn daonraí a mhíniú
Ag maireachtáil i bpobal	Dea-chaidreamh a fhorbairt	**4.6** Páirt chomhoibríoch a ghlacadh i suíomh grúpa	**3.7** comparáid a dhéanamh idir na deiseanna saoil atá ag duine óg i dtír atá forbartha – i dtaca le comhionannas inscne, cúram sláinte, fostaíocht agus oideachas – agus duine óg i dtír atá i mbéal forbartha i dtaca leis na deiseanna céanna sin
	Coimhlintí a réiteach	**4.10** Cumas a léiriú chun teacht ar réiteach le piaraí, m.sh. ag roinnt trealaimh leo	**3.6** patrúin dhomhanda d'fhorbairt gheilleagrach a aithint
	Áiseanna áitiúla a úsáid	**4.14** Bealaí a liostú chun am fóillíochta a chaitheamh	**2.9** measúnú a dhéanamh ar an ngaol idir an domhan fisiceach, an turasóireacht agus iompar
		4.15 Áiteanna agus eagraíochtaí coitianta sa phobal áitiúil a aithint	**2.9** measúnú a dhéanamh ar an ngaol idir an domhan fisiceach, an turasóireacht agus iompar
		4.16 Idirdhealú a dhéanamh idir rudaí atá saor agus a gcaithfear íoc ar a son sa phobal áitiúil	**2.9** measúnú a dhéanamh ar an ngaol idir an domhan fisiceach, an turasóireacht agus iompar
		4.17 Bheith rannpháirteach i dtionscadal pobail atá scoilbhunaithe agus a bpáirtíocht a thaifead, m.sh. feachtas bailiú bruscair	**2.6** scrúdú a dhéanamh ar na cúiseanna maidir le hathrú aeráide agus ar na himpleachtaí lena a bhaineann leis
	Cabhair agus comhairle a lorg	**4.22** Cuairt a thabhairt ar eagraíocht áitiúil pobail agus comhairle a iarraidh	**3.8** measúnú a dhéanamh ar ról an chúnaimh fhorbartha maidir le forbairt an duine
Ag ullmhú don obair	A bheith ábalta spriocanna foghlama a shocrú	**5.1** Spriocanna foghlama a shocrú, m.sh. faoi dheireadh na seachtaine seo críochnóidh mé mo leabhar	**2.2** measúnú a dhéanamh ar na hiarmhairtí comhshaoil, eacnamaíocha agus sóisialta a ghabhann le saothrú carraige agus acmhainní fuinnimh
	An obair a fhiosrú	**5.6** Trí dheis áitiúla fostaíochta a liostú	**2.5** cur síos a dhéanamh ar ghníomhaíocht thánaisteach áitiúil i dtaca lena feidhm agus na tosca a imríonn tionchar ar a láthair
	Feasachtafhorbairt ar shláinte agus ar shábháilteacht agus trealamh á úsáid	**5.20** Gach uirlis,ábhar agus trealamh a stóráil go sábháilte	**2.7** iniúchadh a dhéanamh ar shamplaí den dóigh a ndéanann daoine teagmháil le próisis dromchla agus den dóigh a ndéanann siad iad a bhainistiú
	Páirt a ghlacadh i ngníomhaíocht atá bainteach leis an obair	• Eolas cúlra a bhailiú chun cabhrú leis an ngníomhaíocht a phleanáil agus chun páirt a ghlacadh inti	**1.4** measúnú a dhéanamh ar chineálacha ithreacha ina cheantar áitiúil i dtaca le comhdhéanamh agus fásra
		• Roinnt céimeanna a chur in ord atá le glacadh chun an ghníomhaíocht a chríochnú go sásúil	**1.3** anailís a dhéanamh ar phróisis an tsíonchaithimh agus na hollghluaiseachta agus ar na tionchar atá acu ar an tírdhreach
		• Ról a ghlacadh sa ghníomhaíocht agus tascanna a bhaineann leis an ról a aithint	**1.3** anailís a dhéanamh ar phróisis an tsíonchaithimh agus na hollghluaiseachta agus ar na tionchar atá acu ar an tírdhreach
		• Eochairfhocail a bhaineann leis an ngníomhaíocht a úsáid mar is ceart	**1.3** anailís a dhéanamh ar phróisis an tsíonchaithimh agus na hollghluaiseachta agus ar na tionchar atá acu ar an tírdhreach
		• Réamhchúraimí sábháilteachta agus/nó ceadanna atá riachtanach don ghníomhaíocht a aithint	**1.10** iniúchadh a dhéanamh ar raon na bpróiseas fisiceach atá gníomhach i láthair roghnaithe agus ar na naisc atá eatarthu
		• Páirt a ghlacadh sa ghníomhaíocht	**1.10** iniúchadh a dhéanamh ar raon na bpróiseas fisiceach atá gníomhach i láthair roghnaithe agus ar na naisc atá eatarthu
		• An ghníomhaíocht a athbhreithniú chun a rathúlacht a mheas	**1.10** iniúchadh a dhéanamh ar raon na bpróiseas fisiceach atá gníomhach i láthair roghnaithe agus ar na naisc atá eatarthu
		• Éifeachtúlacht do róil féin sa ghníomhaíocht a mheas	**1.10** iniúchadh a dhéanamh ar raon na bpróiseas fisiceach atá gníomhach i láthair roghnaithe agus ar na naisc atá eatarthu

*** Níl sna naisc seo ach 'samplaí' féideartha. Beidh múinteoirí/an roinn ábhair in ann naisc chuí ábhartha a aithint le torthaí foghlama ar leith de chuid CFL2 a mheasann siad a bheith oiriúnach i gcás a gcuid scoláirí féin. Ina theannta sin, cé nach bhfuil ach ceithre ATF san áireamh anseo, d'fhéadfaí go n-aithneodh múinteoirí torthaí foghlama san ATF 'Cúram Pearsanta' a bheadh oiriúnach dá scoláirí féin agus iad ag foghlaim i dTíreolaíocht na Sraithe Sóisearaí.**